

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารการแผ่นดินของประเทศไทย ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2540 องค์การภาครัฐทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ต่างทำหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดหน่วยงานของตนเป็นหลักในการออกแบบงานการบริหารงานและการปฏิบัติราชการโดยส่วนใหญ่แล้วมิได้มุ่งเน้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐ จึงส่งผลให้การปฏิบัติราชการอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความไม่คุ้มค่าจากการใช้งบประมาณของรัฐ รวมถึงความไม่สามารถปรับปรุงวิธีการทำงานตามความต้องการของผู้บริการได้ การแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจของรัฐได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาและเริ่มเห็นผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการจัดการให้มีการเลือกตั้งทั่วไป รวมทั้งเพื่อการแก้ปัญหาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจของรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐที่ล้มเหลวและการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนยังไม่ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ (วินิจฉัย คิวเจอร์รี่, 2552, หน้า 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ภายหลังจากปฏิรูปทางการเมืองตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยได้กำหนดให้รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนเป็นสำคัญ

เนื่องจากระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทย มีการแบ่งลักษณะของการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือการปกครองท้องถิ่น โดยการบริหารราชการส่วนกลางเป็นการรวมอำนาจ (centralization of power) การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการแบ่งอำนาจ (deconcentration of power) และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจ (decentralization of power) ซึ่งการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา มีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง เพื่อความมั่นคงและความสะดวกในการบริหารงาน และด้วยเงื่อนไขและข้อจำกัดอันเนื่องมาจากระบบโครงสร้าง ระบบงบประมาณ บุคลากร และศักยภาพในการดำเนินงานของการบริหารงานแบบรวมศูนย์ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐบาลไม่อาจ

ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของประชาชนในด้านการบริการ และการอำนวยความสะดวกได้ ดังนั้นเพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของรัฐบาล และเพื่อให้การดำเนินการให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทัวถึงและรวดเร็ว รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย จึงมีความจำเป็นต้องกระจายอำนาจ โดยมอบอำนาจบางส่วนให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยการปกครองท้องถิ่นในปัจจุบันของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบล ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ให้สภาตำบลมีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในงบประมาณที่ส่งมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท ซึ่งปัจจุบันพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

การบริหารงานอย่างโปร่งใสมีคุณภาพด้วยระบบ “ธรรมาภิบาล” จึงเป็นหัวใจสำคัญของทุกองค์กร ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชนและผู้บริหารประเทศระบอบราชการที่เข้มแข็งและมีผลสัมฤทธิ์ ถือเป็นเงื่อนไขที่ขาดเสียมิได้สำหรับที่จะประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน แนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับคุณค่ามีลักษณะในเชิงสถาบัน เช่น ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน ภาระรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ความโปร่งใสและการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบราชการ ปรับปรุงกระบวนการปฏิรูประบบราชการ และที่สำคัญคือ เพื่อช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานด้วยความระมัดระวัง และตระหนักถึงการดำเนินงาน ในด้านการบริหารงานแบบธรรมาภิบาลเพื่อให้พนักงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไปและให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจในระดับสูงสุด (กมลลักษณ์ ลาภา, 2550, หน้า 1-2)

การสร้างหลักธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในระบบการบริหารราชการไทยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักธรรมาภิบาลจะเป็นปัจจัยเสริมให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีลักษณะเปิด ประชาชนมีเสรีภาพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง เกิดกระบวนการรวมตัวกันของประชาชน ประชาสังคม และสร้างค่านิยมใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การวางรากฐานสังคมไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างความเป็นธรรม สร้างความสันติสุขในสังคม สร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมไทยมีความแข็งแรงยิ่งขึ้น ธรรมาภิบาลมีบทบาทความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงโดยตรงกับความเป็นประชาธิปไตย เป็นหลักการที่นำมาใช้ในการบริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย เพราะช่วยสร้างสรรค์ส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น พนักงานทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียร ทำให้ผลประกอบการขององค์กรขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้แล้วยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมีความศรัทธา เชื่อมั่นในองค์กร

นั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาย่างมั่นคง องค์กรที่โปร่งใสย่อมได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจ รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลที่ดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลนั้นเป็นการเชื่อมโยงองค์ประกอบของสังคม 3 ส่วนเข้าด้วยกัน คือ ประชาสังคม (civil society) ภาคธุรกิจเอกชน (private sector) และภาครัฐ (state or public sector) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับทุกภาคในสังคม รัฐเกิดความเข้มแข็ง มั่นคง มีเสถียรภาพและประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างสงบสุข เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและเป็นการระดมความคิดจากส่วนประกอบที่สำคัญของสังคม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542, หน้า 39 - 45)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก คือ มีความเป็นอิสระในการบริหารกิจการของท้องถิ่น เช่น ความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง สืบเนื่องจากการปฏิรูประบบราชการ ตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ได้วางกรอบแนวทางการบริหารราชการไว้ว่า “การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานไม่จำเป็น การกระจายอำนาจตัดสินใจการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน” และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามกรอบทิศทางและแนวทางการบริหารราชการดังกล่าว ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเข้มแข็งและการมีการบริหารจัดการที่ดี โดยยึดกรอบแนวทางตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วย หลักคุณธรรมและนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม หลักประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคม และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ รวมทั้งร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผล และสุดท้ายประชาชนต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีและทั่วถึงมากที่สุด เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และเป็นหน่วยดำเนินการซึ่งทำหน้าที่แทนรัฐในการจัดบริการสาธารณะ การบริหารจัดการภารกิจต่างๆ ในพื้นที่รับผิดชอบแก่ประชาชน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนเป็นประการสำคัญ และในปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลก็ได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งบังคับใช้กับส่วนราชการ ทุกกระทรวง ทบวง กรม ทั้งที่เป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีวัตถุประสงค์ในการบริหารราชการ ดังนี้

1. การบริหารราชการที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิดผลกระทบในทางที่ดีต่อการพัฒนาชีวิตของประชาชน

2. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ โดยยึดการบริหารแบบบูรณาการ ซึ่งมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยกรจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้า ที่สามารถแสดงผลและวัดผลงานได้อย่างชัดเจน

3. มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐโดยในการดำเนินภารกิจของรัฐจะต้องมีการเปรียบเทียบต้นทุนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งภายในหน่วยงานตนเอง และระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นกรดำเนินภารกิจในลักษณะเดียวกัน เพื่อดูผลลัพธ์ที่เกิดว่ามีความคุ้มค่ากับเงินลงทุนที่เกิดจากการนำภาษีของประชาชนไปใช้หรือไม่อย่างไร

4. ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น โดยลดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการลงจากที่เป็นอยู่เดิม มอบอำนาจการตัดสินใจให้กับผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน จัดบริการให้ประชาชนสามารถรับบริการให้แล้วเสร็จในที่เดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

5. มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ โดยจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการขั้นตอนการทำงานใหม่อยู่เสมอ จัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของงาน หรือโครงการที่จะทำให้สอดคล้องกับแผนงาน งบประมาณ และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้เหมาะสม

6. ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้แก่การปฏิบัติราชการที่มุ่งเน้นถึงความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการเป็นหลัก จึงต้องมีการสำรวจความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของผู้รับบริการในหลากหลายวิธีและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการปฏิบัติราชการ

7. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ โดยจะต้องสร้างระบบการควบคุมตนเอง และมีการตรวจสอบ ติดตาม วัดผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้สามารถผลักดันการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยให้การพิจารณาบำเหน็จความชอบ และรางวัลเป็นไปตามผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง

จากเจตนารมณ์ดังกล่าวจะเห็นว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะตรงตามองค์ประกอบของธรรมาภิบาล (good government) ในประเด็นหลักหลายประเด็นโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของสาธารณชน หลักความโปร่งใส ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บังคับใช้ไปแล้ว พบว่า มีการร้องเรียน และการตรวจพบการทุจริตคอร์รัปชันหลายรูปแบบในองค์การบริหารส่วน

ตำบล ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาขึ้นในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเหตุให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหย่อนประสิทธิภาพ ไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจ ส่งผลให้สังคมเกิดความเคลือบแคลงใจ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ไม่ได้ผ่านการร้องเรียนหรือไม่ได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ ก็ยังมีอีกมาก ซึ่งล้วนเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไข (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2546, หน้า 279)

ในการศึกษาวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี ครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำไปประกอบการวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารด้านต่าง ๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีแก่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น ๆ ได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี
2. ทำให้ทราบถึงผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่
3. นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อเสนอแนะให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี ในการปรับปรุงการบริหารงานให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลเพื่อเกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี ทั้ง 6 ตำบล ได้แก่ หลักนิติธรรมหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดลพบุรี ทั้งหมด จำนวน 698,471 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎรจังหวัดลพบุรี, 2555)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดลพบุรี ทั้งหมด จำนวน 698,471 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 ($e=.05$) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) 20-30 ปี
- 3) 31-40 ปี
- 4) 41-50 ปี
- 5) มากกว่า 50 ปี

3.1.3 ระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญา
- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.4 สถานภาพสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส
- 3) หย่าร้าง

3.1.5 อาชีพ

- 1) ไม่มีอาชีพ
- 2) รับจ้าง
- 3) เกษตรกรรม
- 4) ค้าขาย
- 5) ธุรกิจส่วนตัว
- 6) รับราชการ
- 7) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 8) พนักงานเอกชน
- 9) อื่น ๆ (ระบุ).....

3.1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

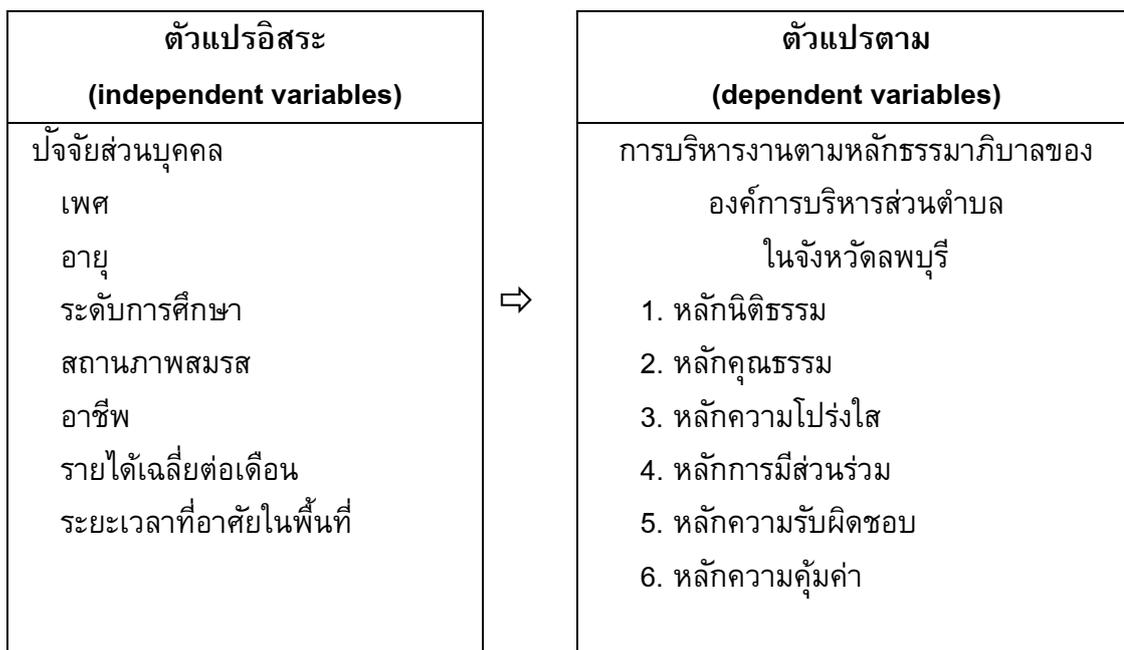
- 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท
- 2) 10,000 – 15,000 บาท
- 3) 15,001 – 20,000 บาท
- 4) 20,001 บาท ขึ้นไป

3.1.7 ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

- 1) ต่ำกว่า 1 ปี
- 2) 1-5 ปี
- 3) 6-10 ปี
- 4) มากกว่า 10 ปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี โดยอาศัยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2546, หน้า 1-4)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงาน หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทั่วถึง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้ประชาชนมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัยและประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัย

หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในสังคม โดยปรับปรุงกลไกการทำงาน ขององค์กรทุกองค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูล

ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องให้ชัดเจนได้

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การประชาพิจารณ์ การแสดงมติหรืออื่นๆ

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลการกระทำของตน

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันในระดับต่างๆ ได้ พร้อมกับรักษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์และยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นที่รัฐจัดตั้งขึ้นให้เป็นหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นระดับตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจตัดสินใจในการบริหารงานของตำบล ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตามที่กฎหมายกำหนดในการศึกษาครั้งนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ผู้บริหารและพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลพบุรี นำไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้พนักงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป และทำให้ประชาชนได้รับความพึงพอใจสูงสุด